

Bals overleden

Binnen een maand verloor de wereld van de cinema twee van haar meest fervente voorvechters, Jacques Ledoux en Huub Bals. De naam van Huub Bals is onverbrekkelijk verbonden met Film International, later opgesplitst in het Rotterdams Filmfestival en International Art Film (de organisatie die het filmdistributiewerk van Film International overnam). Als geen ander wist Bals dat de 'cinematografie' – de verzamelnaam die hij hanteerde voor 'zijn' films, waarvoor hij zich onvermoeibaar inzette en waaruit hij omgekeerd de kracht putte elk jaar opnieuw zijn festival weer helemaal van de grond te tillen – vertoond moest kunnen worden en een publiek moest vinden. Zijn festival was meer dan een doorgeefluik of een jaarlijkse bestandsopname van de hedendaagse cinematografie: het was een ontmoetingsplaats, maar vooral ook een broedplaats, waar nieuwe ideeën, nieuwe projecten, nieuwe toekomstvisioenen gekweekt werden.

Minder bekend is dat Huub Bals, die zijn waardering voor films in ongepolijste, fysieke termen placht uit te drukken, zich er terdege van bewust was, dat een 'cinematografische cultuur' onmogelijk kan bestaan zonder voortdurende kritische en intellectuele reflectie. Vandaar dat op het Rotterdams Filmfestival in de ogen van Huub Bals vooraanstaande internationale critici en theoretici tot de vaste genodigden behoorden. Vandaar dat Bals, die zich ook door de Nederlandse filmkritiek weinig begrepen achtte, ooit een poging deed met het filmtijdschrift *Kwartaal* het peil van het schrijven en denken over cinematografie in Nederland omhoog te tillen. Toen bleek dat een festival- en filmdistributie-organisatie niet echt geëquipeerd was voor het uitgeven van een filmtijdschrift, moest Huub wel het blad, maar wilde hij het streven naar ondersteuning en verdieping van een intellectuele reflectie op film niet opgeven. Zo kwam Huub mede aan de wieg te staan van *Versus*, dat zonder Huubs genereuze ondersteuning niet opgericht had kunnen worden. *Versus*, hoewel in voorkeuren en voorliefdes altijd sterk met Huub Bals' 'cinematografie' verwant, is sindsdien natuurlijk een eigen weg ingeslagen. Maar het was steeds een geruststellende zekerheid te weten dat, op grond van een gedeelde passie voor film en een gelijkgestemde bekommernis om de 'cinematografische cultuur', *Versus* op de sympathie en instemming van Bals kon rekenen.